

Rezime

Pored striktno naučnih evaluacija i analiza, studije sadržane u knjizi Delvidek/Vojvodina – društvena istraživanja predočavaju i posredstvom njihovih autora obrađeno stanje njima referentnih naučnih disciplina u Vojvodini, te nadalje govore i o tome kako i kojim metodama, evaluacionim potencijalima i rezultatima pojedine naučne discipline doprinose dubljem razumevanju života vojvođanskog Mađarstva, odnosno prema kojim je to raznorodnim uvidima, putevima i ciljevima moguće direkcionirati ova istraživanja. Društvene nauke, naime, čine one nezanemarive karike u lancu sveta svakodnevice i od njega generalno uzev otuđenih nosilaca političkih odluka. Motreći aktuelno stanje naše nacionalne politike upravo se zato čini gorućom potreba za uzajamno pozitivno perceptivnim intranacionalnim diskursom. Sociološke interpretacije nas mogu, naime, pomoći u našoj spoznaji i na njoj baziranoj elaboraciji i primeni nacionalno-političkih strategija.

Uređivački koncept ovog toma oličen je u znalačkoj redempciji i multikoloritetu, otvarajući time put interdisciplinarnim nastojanjima, odnosno daljim razvićima istih. No uprkos multikoloritetu u njemu postoje i rekurentni, zajednički motivi. Takav jedan motiv predstavlja i deskripcija alijeniranosti mađarske nacionalne zajednice u Vojvodini, kako sa stanovišta većinske nacije, tako i iz perspektive sveopšteg Mađarstva.

Pojava ovog toma predstavlja i osobeni doprinos divergentnijoj, shvatljivijoj i realističnijoj interpretaciji regionalnih mađarskih svetova i u nacionalnoj nam kulturi uobičajenih, jednoznačnima smatranih pojmova, egzistencijalnih stanja i procesa, što može predstavljati osnovu za formulisanje aktuelnih nacionalnih pitanja od sudbinskog značaja, te za izradu nacionalno-političkih strategija.

Pored toga ova publikacija, naravno, ne propušta ni istraživanje istorijskih i kontemporarnih uzajamnih veza između regionalnih i evropskih komponenti, odnosno interetničkih procesa, konflikata i ekonomsko-političkih kontekstualnosti. Paralelno sa analizom širih uzajamnih veza, odnosno unutar njih samih, ova knjiga nastoji da u podjednako meri iznađe mesto vojvođanskim sociološkim istraživanjima i njihovim rezultatima u svetu srpskih, mađarskih i evropskih studija.

U društveno-političkim promenama koje su se zbile u proteklih više no deceniju i po, mnogo se toga izmenilo na planu identiteta, istorijske spoznaje, mreže naučnih institucija, a i na planu istraživačkog aparata. No u procesu institucionalne terminacije i transformacije društveno – naučnih mreža i nadalje je, međutim, ostalo bitno da vojvođanski mađarski sociološki život očuva svoj socioedifikatorni i prezervacioni značaj. Stoga je važno evidentirati i prodiskutovati ona naša naučna, institucionalna i društvena pitanja koja mogu opstojati isključivo na duboko fundiranom tlu istinskog razumevanja i eksplikacije, a sa željom da odgovorno doprinesu formiranju budućnosti ovde živućeg Mađarstva.

Prevod: Predrag Popović